

# Տ. ՄԵՍՐՈՊ ԱԲԵՂԱ ՊԱՐԱՄՅԱՆԻ ՔԱՐՈՋԸ՝ ԽՈՍՎԱԾ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱՄՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

(9 սեպտեմբերի 2007 թ.)

«Եփեսոս, որ է՝ քաղաքի»:

(Մարկ. է 34)

Սիրելի հավատացյալ ժողովուրդ,

Այս խորհրդավոր բառերն ինչնցին քիչ առաջ ճաշու Ավետարանի ընթերցման ժամանակ սրբաբար այս խորանից, որով մեր Տեր Հիսուս Քրիստոս Գալիլիայի ծովեզրին կապարեց մի երաշք՝ բժշկելով խուլ ու խամր մի մարդու և հասարակեց ավետարներ մարգարեությունը, թե «Աստված բնավ չի ցանկանում մեղավորի մահը, այլ նրա դառնալը չար ճանապարհից և ապրելը» (Եզեկ. ԼԳ 11):

Սուրբ Մարկոս Ավետարանիչը կրկին մեր աչքերի առաջ պարկերում է Իսրայելի փանկորոսյալ ոչխարների փրկությանը նախանձախնդիր բարի և քաջ Հովվի հարազար կերպարը, Ով թողնելով իր ինեսուն և ինը առողջ գառներին՝ գնում է այն մեկ կորուսյալ և հիվանդ գառան երկից:

Դուք ելնելով Տյուրախի և Սիդոնի տաճարներից, պարմում է Ավետարանիչը, Հիսուս եկավ Գալիլիայի ծովեզրը, Դեկապոսի տաճարներից ներս: Նրա առաջ բերեցին խուլ ու խամր մի մարդու և աղաչեցին, որ իր ձեռքը դնի նրա վրա և բժշկի: Թերևս բերող մարդիկ անդամալույծի հարազարները կամ հարևաններն էին, ովքեր լսել էին և հավատում էին, որ Հիսուս միայն մեկ խոսքով կարող է բժշկել հիվանդին, հարություն տալ մեռյալին: Իրապես, այդ վիճակի մեջ խուլ ու խամր մարդը կարիքն ուներ քաջալերանքի, կարիքն ուներ շրթունքների, որպեսզի իր համար բարեխոսեն: Հիսուս փնտրելով, որ մեծ իրարանցում կա ամբոխի մեջ, և որ խուլ ու խամր մարդը ևս շփոթված է, նրան ամբոխից մի կողմ տարավ: Հիսուս երբեք իր բժշկություններով և երաշքներով մարդկային փառք չէր փնտրում այս աշխարհում: Այս իր քայլով Նա մարդկանց հուշում էր, թե այս կյանքում բաներ կան, որ կարարվում են առանձնության մեջ, որ մի հսկայական աշխարհք կարելի է կարարել առանց աղմուկի, գաղտնի, Աստված փառքի համար:

Հիսուս նախ Իր մարմնը դրեց մարդու ականջներին և ապա բռնեց նրա լեզվից, նայեց նրկին և հառաչեց: Խուլ ու խամր մարդն, իբրև վկա այս խորհրդավոր հայացքի և հառաչանքի, անմիջապես հասկացավ, որ իր բժշկությունը պիտի զար նրկնքից, Աստված, ամբողջովին փառքեր մարդկային օգնությունից, և որ աստվածային օգնությունը գալիս է ի պատասխան հառաչանքի, մարդկանց խոնարհի և խանդավառ աղոթքի: Հասկացավ, որ խոնելուց առաջ պետք է մարդ կարողանա լսել, իմաստուն բաներ ասելուց առաջ՝ սովորի ունկնդրել: Շատր հաճախ ի ձեն խուլերն ընդհանրապես խամր են, քանի որ նրանք չեն սովորել խոսել և մեծացել են ու հասակ առել այնպիսի մի աշխարհում, ուր ո՛չ բառ կա և ո՛չ էլ ձայն:

«Եւ ասաց Յիսուս՝ *Եփեսացիք*, որ նշանակում է՝ բացուիր: Եւ իսկոյն նրա խողովոյնը բացուեց, եւ լեզուի կապանքներն ընկան, եւ խօսում էր ուղիւր»: Իսկ ամբողջ զարմացած բացակացում էր. «Սա ամէն ինչ լաւ արեց, որովհետեւ խուլերին լսել էր արդէն եւ համբերին՝ խօսել»:

Միրելիներ, այս հրաշքը ավելին է, քան մի բժշկություն, ավելին՝ բան պարմության մի դրվագ: Մեզ՝ Հրիստոսյաններիս համար այն հոգևոր կյանքի հրավեր է, մի ամբողջական ծրագիր:

Շնորհներ միասին հոգևոր կյանքի այս հրավերին բայլ առ բայլ:

Խոյլ ու համր մարդու կերպարի միջից Ավետարանը պարկեցում է մեզանից յուրաքանչյուրին, մարդ արարածի բնական վիճակը մեղքի և անկման հետևանքների փակ: Մեղքի պարճառով բաժանվել ենք Աստուծոց, օտարվել նրա կյանքից, ինչպես ասում է Պողոս Առաքյալը (Եփես. Դ 18), մեր բանականությունը մթազնել է և մեր բոլոր ունակությունները դարձել են անպիտան բարիք գործելու համար: Մեղքը մեզ դարձրել է խուլ՝ Աստծո ձայնի հանդեպ, այդպիսով և համր՝ անկարող հասկանալու և արտահայտելու մեր կարիքները: Մեր հոգևոր խալությունը մեզ դարձնում է համր և անբարբառ՝ Աստծո առաջ աղոթելիս: Աստծո խոսքը չլսելու պարճառով չենք կարողանում այլևս բառեր գրկել՝ Նրա հետ կամ Նրա մասին խոսելու համար:

Աստված ցանկանում է մեզ ձերբագաղել այն ամենից, ինչը մեր կյանքում մեզ դարձնում է հոգևորապես խուլ ու համր. «Բազալեովեցեք և մի վախեցեք: Ահա ձեր Աստվածը...: Այն ժամանակ պիտի բացվեն կույրերի աչքերը և խուլների ականջները: Համբի բերանը կաղաղակի ուրախությունից»,- գրում է մարգարեն (Եսայի ԼԵ 4-7):

Աստված բժշկում է, սակայն երբ խնդրում ես, Աստված ողորմում է, եթե աղորմում ես: Հիսուս բժշկեց խուլ ու համր մարդուն, որովհետև իրեն խնդրեցին: Այնպես էլ մենք, սիրելիներ, կարիքն ունենք բարեխոսության, աղոթքի մեկ մյուսի համար, ինչպես նաև սրբերի բարեխոսական աղոթքի: Եթե Տիրոջ առաջ բերենք մեր հիվանդ ընկերոջը, բարեկամին, հարազատին և խնդրենք բժշկություն հավաքով, ապա Աստված պիտի լսի մեր ձայնը:

Մարդ-Աստված հարաբերությունը նման է Հայր-Որդի հարաբերության, և երբեմն Իր սիրո մեջ Աստված ցանկանում է լինել մեզ հետ միայնակ: Ինչպես որ Հիսուս խուլ ու համրին բժշկելու համար նրան դուրս բերեց ամբոխի միջից, առանձնացավ, այնպես էլ մենք հոգևոր կյանքում կարիքն ունենք առանձնության, Աստծո հետ անձնական հարաբերության, միասին լինելու՝ հեռու աշխարհային աղմուկից: Ժամանակակից աստվածաբաններից մեկն ասում է, թե Աստծո ձայնը շատ դժվար ենք լսում մեծ քաղաքներում, որովհետև աղմուկ շատ ենք հանում:

Արդյո՞ք ասել էք նրանության այն պահը, երբ Աստված, ցանկանալով մեզ գրավել դեպ իրեն, փարել է անապար, խոսելու համար մեր սրտերին (Օվսե Բ 14)՝ վերադին պարգևելու Իր հետ կենդանի հաղորդակցության շնորհը: Այդ առանձնության, լուծության մեջ, ուր լսելի է միայն աղոթքի մրմուռը և սիրո հառաչանքը, Աստված լսում է մեր աղաչանքի ձայնը և հոգու հառաչանքը ու պարզում երկար սպասված բժշկությունը:

Բացելով մեր լսելիքը՝ Հիսուս հրավիրում է մեզ ունկնդիր լինելու Աստծո կենդանարար ձայնին, Ավետարանի ազարարար պարզամիտ, լսելու նաև մեզ շրջապատող կարիքավորների, աղքատների ու հիվանդների ձայնը, ովքեր վշտի ծանրությունից աղաղակում են այսօր:

Բացելով մեր խոսելիքը՝ Հիսուս հրավիրում է մեզ աղոթքի, վկայության ու փառաբանության, երգելու համար Տիրոջ փառաբանությունը և վկայություն փառու Նրա անսահման սիրո մասին:

Միրելիներ, այսօրվա խորհրդի յուսի ներքո, աստվածային հրավերն է մեզ յուրաքանչյուրիս, որպեսզի առանձնականք մեր հոգու խորքում, փակենք մեր հոգու դռներն ու պատուհանները և առանձնական գրույցի բովանդակները Աստվածին մեր խաղ ու համար էության համար բժշկության աղոթքով մեր հայացքները երկինք հառած: Աստված լսում է մեր աղաչանքը «յամենայն ժամ» և մեզ պիտի ազարի մեր փկարություններից ու վշտերից: Մեր այս 21-րդ դարում լինենք Հիսուսի իրավ աշակերտները՝ առանց փարիքային խորության, այսինքն՝ մարդիկ, ովքեր պիտի հավատարեով և սիրով աղոթեն իրենց բարեկամի, հարազարի, մերձավորի, ինչու չէ՝ նաև անձանքի հոգու բժշկության համար, որպեսզի համայն մարդկությունը աստվածային բժշկությունը սրացած և ունկնդիր Աստված ձայնին իր սրբի խորքից «հրեշտակային երգակցությամբ» փառաբանի ամենազոր Աստվածն և վկայություն փառու Իր հայրական անսահման սիրո մասին՝ ասելով. «Ապուսած ամեն ինչ լա արեց, որովհետև խուլներին լսել է փալիս և համրերին՝ խոսել»:

Թող այսօրվա Ավետարանը լինի բժշկություն մեր խուլացած ականջներին և համրացած լեզվին:

Թող մեր Տիրոջ՝ Հիսուս Բրիստոսի մեկ հրահանգը մեզ բացի և դարձնի ընկալունակ Իր խոսքին և հրապոստ փառաբանությանն ու վկայությանը:

Միրելի հավատացյալներ, եկեք աղոթենք միասնաբար յուսանողի Եղիշն Դուրյան Պատրիարքի աղոթք-բանաստեղծության այս հոգեթով բառերով.

### ՏԷՐ

Դիր մեջն ականջիս ծայրերն մարներով՝

Լուս ու ծամածուտ խորը այդ բաղին,

Ու հոն թալացած խօսքերդ ու խորհուրդ

Յախփենական շրիմամբ մը խըլտլին.

Ըսե՛ Եփիաթա,

Որ խուլ էութիւնս Քեզ լսել փութայ:

Մօտեցիր լեզուիս, դուրս քաշէ ցամաք

Խեցի մը դարձած կտորն այդ միսին,

Բոցի մ'անոր մէջ դնելու փենչն ու սլաք՝

Ջոր մունջ ժխտումներու վաղուց կորուսին,

Ըսե՛ Եփիաթա,

Որ համր էութիւնս Քեզ օրհնել փութայ:

### ԱՄԵՆ